

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-09-10

Diarienummer N161-0838/24

Handläggare

Melisa Nilsson

Telefon: 031-366 53 88

melisa.nilsson@funktionsstod.goteborg.se

Remissyttrande om motion från SD om bönepolicy för personalen inom funktionsstöd, förskola och äldreomsorg

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd avstyrker motion från SD om en bönepolicy för personal inom funktionsstöd.
2. Nämnden för funktionsstöd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
3. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

I motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Sanda Anton Henriksson (SD) föreslår SD en bönepolicy för personalen inom sektorn för funktionsstöd, förskola och äldreomsorg i Göteborgs kommun. Syftet med motionen är att säkerställa en effektiv och säker arbetsmiljö genom att förhindra religiösa ritualer under arbetstid, vilket motionärerna menar kan störa verksamheten.

Nämnden för funktionsstöd bör avstyrka motionen med hänvisning till befintliga lagar som redan reglerar arbetstid och religionsfrihet. Arbetstidslagen (1982:673) reglerar hur arbetstiden ska disponeras, medan Regeringsformen (2 kap 1 § punkt 6) samt Europakonventionens artikel 9 skyddar religionsfriheten. Förvaltningen bedömer att en specifik bönepolicy kan vara i strid med grundläggande rättigheter enligt Regeringsformen och Europakonventionen, samt att arbetsgivaren har en skyldighet att tillgodose arbetstagares religiösa behov, så länge det inte innebär allvarliga svårigheter för verksamheten.

Förskoleförvaltningen och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen delar samma bedömning och råder sina nämnder att avstyrka motionen i enlighet med förvaltningen för funktionsstöd tjänsteutlåtande.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekonomiska dimensionen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Ur den sociala dimensionen bedöms förslaget ha en negativ inverkan på arbetsmiljön och mångfalden inom Göteborgs kommun. Att kunna utöva sin religion är en grundläggande mänsklig rättighet och har därför ett högt skyddsvärde. En bönepolicy skulle kunna uppfattas som diskriminerande och strida mot grundläggande mänskliga rättigheter, inklusive religionsfriheten, vilket skyddas enligt Regeringsformen (2 kap 1 § första stycket punkt 6) och artikel 9 i Europakonventionen.

Förvaltningen för funktionsstöd betonar vikten av att upprätthålla en inkluderande arbetsmiljö där alla anställda, oavsett religiös tillhörighet, känner sig respekterade och trygga. En policy som begränsar bön under arbetstid kan därmed ha negativa effekter på personalens välmående och arbetsmotivation. Arbetsgivaren har dessutom en skyldighet att anpassa verksamheten efter arbetstagares religionsfrihet, så länge detta inte medför allvarliga svårigheter för verksamheten (Europadomstolens dom i mål nr 8160/78). I en dom från Förvaltningsrätten i Malmö (7680-19) upphävdes Bromölla kommuns beslut från den 28 maj 2019 om förbud mot bön på arbetstid, då det ansågs strida mot bestämmelserna om religionsfrihet i grundlagen och Europakonventionen.

Samverkan

Information ges på förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 18 september 2024

Bilaga

1. Motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Sanda Anton Henriksson (SD) om en bönepolicy för personalen inom sektorn för funktionsstöd, förskola och äldreomsorg i Göteborgs kommun

Ärendet

Stadsledningskontoret har remitterat en motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Sanda Anton Henriksson (SD) en bönepolicy för personal inom sektorn för funktionsstöd, förskola samt äldreomsorgen i Göteborgs kommun.

Yttrandet ska ha inkommit till stadsledningskontoret senast den 30 september 2024.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningen yttrar sig över remissförslaget utifrån nämndens verksamhetsområden och perspektiv. Utöver nämnden för funktionsstöd har remissen skickats till förskolenämnden och äldre samt vård- och omsorgsnämnden för yttrande.

Agneta Kjaerbeck (SD), Jörgen Fogelklou (SD) och Sanda Anton Henriksson (SD) har lagt en motion om att införa en bönepolicy för personalen inom sektorn för funktionsstöd, förskola och äldreomsorg i Göteborgs kommun. SD menar att Göteborgs kommun ska sträva efter en effektiv och säker arbetsmiljö för all personal inom vård- och omsorg vilket är en förutsättning för bästa möjliga insats för brukare och elever. Ett viktigt led i detta arbete är att säkerställa att verksamheterna bedrivs smidigt och utan onödiga avbrott. Religiösa ritualer på arbetsplatser kan störa arbetsflödet och påverka arbetsmiljön negativt för både utövare och kollegor. Användningen av gemensamma utrymmen för religiösa ändamål kan leda till laddade situationer när det påverkar andra medarbetares upplevelser av ett neutralt arbetsutrymme. SD menar att då Göteborgs Stad 2012 införde en policy och riktlinje för arbetsmiljö, medarbetarskap och chefskap som inkluderar en rökfri arbetstid, är det viktigt med en liknande policy för bönefri arbetstid.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att utifrån gällande lag och praxis, som beskrivs under ”Social dimension” i detta tjänsteutlåtande, finns det inte stöd för att inrätta bönepolicy utifrån SD:s motion. Förskoleförvaltningen och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen gör samma bedömning och råder sina nämnder att avstyrka motionen med hänvisning till redan befintliga lagar och regelverk

Camilla Blomqvist

Pierre Dikanda

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef HR